

دوره نهم تقنینیه

جلسه ۵۸

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات فوراً دستور)

۱۷ دی ماه ۱۳۱۲ - ۲۰ رمضان ۱۳۵۲

شماره مسلسل : ۲۰۴

قیمت اشتراك { سالانه : داخله : ۲۵۰ ریال
خارجه : ۱۰۰ ریال } نك شماره : دو ریال

مطبعة مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۱۷ دی ماه ۱۳۱۲ (۲۰ رمضان ۱۳۵۲)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۱) شور و تصویب لایحه اعتبار اضافی مجلس ما
۲) اقتراع شعب ششگانه	۵) شور ثانی و تصویب لایحه فروش خالصجات
۳) تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر داخله	۶) موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس دو ساعت و نیم بعد از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس یکشنبه ۱۰ دی ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (گفته شد - خیر) صورت مجلس تصویب شد .

۲ - اقتراع شعب ششگانه

رئیس - یکی دو جلسه است که اقتراع شعب بتأخیر افتاده است و آن بر عایت کار هنی سرابع دولت بوده و حالا بمن یاد آوری میکنند که کار های قانونی و قواعد را رعایت کنیم . شعب اقتراع میشود . عده حاضر در مرکز ۱۲۹ نفر بهر شعبه ۲۰ نفر میرسد بکنفر بر شعبه اول افزوده میشود .

(اقتراع بعمل آمده نتیجه بترتیب ذیل حاصل شد)

شعبه اول - آقایان : کازرونیان - ملک مدنی -

مرآت اسفندیاری - عدل - دولتشاهی - فتوحی - احتشام زاده شیرازی - سلطانی شیخ الاسلامی - دکتر ضیاء - اعظم زندگنه اعتبار - خواجوی - کبیکسرو شاهرخ - محاجی - علوی سبزواری - میرزائی - دکتر فرزلیباغ - پناهی - مؤدهی شعبه دوم - آقایان : مولوی - بنکدار - پارسا - حمزه قاش - جرجانی - دادگر - ناصری - همراز - افسر - جیبی - حاج میرزا حسینخان فاطمی - اقبال - میرزا موسی خان مرآت - امامی - بهبهانی - دکتر شیخ حاج تقی آقا وهاب زاده - ثقة الاسلامی - بیات ماکو - کازرونی .

شعبه سوم - آقایان : محسن خان کوزلو - مقدم -

عین مذاکرات مشروح پنجاه و هشتمین جلسه از دوره نهم تقنینیه (مطابق قانون ۵ آذر ماه ۱۳۰۵)

دائر تند نویسی و تحریر صورت مجلس

عین اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین سی اجازه - آقایان : رحمتا - محاجی - ملک زاده آملی - اسفندیاری - باستانی - وکیل - یونس آقا وهابزاده - فرا کوزلو - کورس - همراز - کازرونی .

مؤید آوامی - روحی - محبط - چابچی - دکتر ادهم - دبستانی - صفاری - شریفی - جمشیدی - ارکانی - ایزدی - میرزا ابان - آصف - بیات - حاج میرزا حسنخان - مقنن - طالبخان - هدایت - ازونی -

شعبه چهارم - آلبان - لاریجانی - دیر - سهرابی - طباطبائی بروجردی - حاج غلام - بن ملک - دکتر ملک زاده - نوبخت - مصدق جهانشاهی - هزار جریبی - حیدری - طهرانی - مسعودی خراسانی - دکتر احتشام - افخمی - ملک زاده آملی - حاج محمد رضا بهبهانی - وهبری - امیر تیمور - بیک پور - فرهنگ - پور سرتیپ -

شعبه پنجم - آقایان : منصف - شریعت زاده - دکتر امیراعلم - دهستانی - سهرابخان ساکنیان - میرزا علیخان وکیل - مسعود ثابتی - کاشف - دکتر لقمان - امیر ابراهیمی - دکتر طاهری - افشار - اسکندری - منتصم سنگ - آقایان : کلام بزدی - محسن آقامهدوی - حاج میرزا حبیب الله امین بخاری - امدی - دکتر سیدی -

شعبه ششم - آقایان : طباطبائی دیبا - نمازی - آقا رضا مهدوی - لطفانی - تربیت - دشتی - کفائی - کالی - عرفانی - مجد ضیائی - نواب یزدی - شاهرودی - دادور - دکتر بهرامی - طهرانی - دکتر سنگ - فومی - مؤید احمدی - فرشی - دربانی -

به شعبه یک افزوده میشود : آقای اورنگ -

۴ - تقدیم دو نظریه لایحه از طرف آقای ولیر داخله

رئیس - آقای وزیر داخله
ولیر داخله (آقای جم) - اعتباری که در بودجه
نظریه برای نگهداری عیبی ها بود تمام شده است این
است که یک لایحه تهیه شده است بقید فوریت تقاضا
میکنم که در مجلس تصویب شود . یک لایحه دیگری است
راجع به هدایای که نظریه از بابت دیون خود داشته است
از بابت ۱۳۱۱ و ۱۳۱۰ تقدیم میشود و البته در کمیسیون

رسیدگی خواهد شد .
۴ - تصویب لایحه اعتبار اضافی مجلس ها]
رئیس - لایحه اول که تقاضای فوریت شده است

فرائت میدهد :
ساحت محترم مجلس شورای ملی -
نظر باین که بواسطه از بداد متخلفین از مقررات قوانین
موضوعه عده مجوسین مرکز و ولایات پیش از آنچه
تصور شده بود میباشد و مبلغ (۲۲۰۰۰۰۰۰) ریال اعتباری
که در بودجه هذالسنه تشکیلات نظریه منظور شده بود
باتمام رسیده برای تأمین مصارف نگهداری آنها تا آخر
سال ماده واحده ذیل پیشنهاد و بقید دو فوریت تقاضای
تصویب آنرا دارد .

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است علاوه بر اعتباری
که در ماده ۲۳ از فصل دوم بودجه ۱۳۱۲ تشکیلات نظریه
کل مملکتی برای مخارج مجلس و نگاهداری مجوسین
منظور است (۲۵۰۰۰۰) ریال دیگر از حصره جوئیهای
بودجه ۱۳۱۲ تشکیلات نظریه برای کسر خرج مزبور
پردازد

رئیس - آقای روحی -
روحی - بنده خواستم تذکر بدهم که این لایحه مالی
است در اصل لایحه بقید شده دو فوریت و باید یک فوریت
باشد
رئیس - صحیح است . به بنده هم اجازه بدهید
که قبل از تشکیل فراکسیون در این قضیه وارد بشوم ؟
(نمایندگان - بای مانعی ندارد) آقایانیکه با فوریت لایحه
موافقت دارند قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد . ماده واحده مطرح است . مخانی
نیست . موافقین ورقه سفید خواهند داد .

(اخط و شماره آراء بعمل آمده ۹۹ ورقه سفید تعداد شد)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۱۰۶ نفر -
با اکثریت ۹۹ رأی تصویب شد #

۵ - شور ثانی و تصویب لایحه فروش خالصجات]
رئیس - شور ثانی فروش خالصجات مطرح است .
ماده اول :

ماده اول - از تاریخ اجرای این قانون نادمه سال دولت
مجاز است کابینه خالصجات را باستانی رقبات مذکور در
ماده ۵ مطابق مقررات این قانون بفروش رسانند .
رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم بنده سعی میکنم عرایض و نظریات
خودم را خیلی مجمل و بطور اختصار در اطراف این
لایحه عرض کنم . خالصجات دولت بطور کلی دو قسمت
بوده است که قسمت خویش همان خالصجات انتقالی بود
که یک دسته در زمان پیش بردند و در این اواخر هم باین
نم پیوستی با اجازه مجلس شورای ملی کاملاً بصورت
ملکی درآمد . لاین خالصجات بچاطریق باشخاص داده
می شد در زاء چه بود بدولت حق خودش را در این
املاک محفوظ میداشت و مثل یک مباشر که بخواهد
محصل را حفظ کند و یک مقدار را برای املاک خالصه
منظور میداشت و بقیه را خودش میرسد نتیجه این کار
می شد که دولت در هر شهری در ولایات دهات خراسان
و کرمان و جاهای دیگر همیشه مقادیر زیادی جنس
داشت و جلو گیری میکرد از این که کدام بالابروود بنده
خوب خاطر دارم قبل از فروش خالصجات انتقالی در

کرمان شاید قریب هفت هزار خروار دولت در اینجا
گندم داشت و همین غله دولت باعث این بود که جنس
زرفی نبکشد و مردم نان گران نمبخوردند و امروز
همان خالصجات دست عده افتاده است که آنها جنس را
اختیار میکنند و زرفی میکند . حالا دولت در صد در آمده
است که این بقیه را هم بفروشد و خوب نظری هم دارد
میگوید حالا که اصل رفقه است فرعی هم از بین
برود زیرا که خالصجاتی که باقی مانده است آن اندازه
اهمیتی که خالصجات انتقالی داشت ندارد و خوب است
که حالا این را بفروشد این خالصجات هم سرمایه اش
برای بانک فلاحتی است بنده عقیده دارم این زرفی که
این قانون همین میکند که بپزاید بگذارند بزمان زرفی
که آن خالصها را بردند بپهارا هم خواهند برد و همان
مالکین هم سرمایه بانک فلاحتی را خواهند گرفت که
دعوت خودشان را آباد کنند و با فرع صدی شش فرض
خواهند کرد و صاحب یک سرمایه خیلی زیادی خواهند
شد . بنده میخواستم یک پیشنهادی بکنم که آقای وزیر
محترم مالیه هم موافقت فرمایند که این خالصجات را باین
قیمت یعنی روی آن بگذارند یک دانگ ، دو دانگ و
سه دانگ به مالکین خرده و زراعت کننده و بی بضاعت
بفروشند که در ضمن هم ثروت در مملکت تقسیم شده و
یک جا تمرکز پیدا نکند و هم دیدیم املاک خرده مالک
اغلب آبادتر است از این املاک غالب همین اشخاصی که
خالصجات را خواهند خرید خودشان یک املاک خرابه
دارند که قدر نیستند آن املاک را آباد کنند و این املاک
را هم خواهند خرید برای این که سرمایه و پول دارند

- آقایان : بیات - ماکر - میرزا - حاج غلامحسین ملک - افخمی - محسن خان فراگرارو - بتکدار -
حیره نش - لوریک - فرشی - انور - دکتر حبیبی - میرزائی - مسعودی خراسانی - دانور - شریفی - دکتر احتشام
دکتر امیر اعظم - روحی - لاریجانی - مسعود ثابتی - حبیبی - مدلل - محبط - بیک پور - طایس خان - دکتر ضیاء - میرزا حسن
کلرودیان - دبستانی - شیرازی - خواجوی - عرفانی - دکتر لقمان - صفاری - ارباب کیخسرو شاهرخ - کفائی - منتصم سنگ
نوروزی - جرجانی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - طباطبائی دیا - سید کلام بزدی - محسن آقا مهدوی - سعادتانی شیخ الاسلامی
دکتر سنت - مولوی - ایزدی - دکتر طاهری - دکتر بهرامی - طهرانی - دکتر ادهم - احتشامزاده - افشار - بقربی - طهرانی
هزار جریبی - مسعودی - درونی - امیر ابراهیمی - ارکانی - دیر - سهرابی - اسکندری - مؤید خراسانی - حیدری - حاج تقی آقا مهدوی زاده
پور سرتیپ - هدایت - امیر تیمور - میرزا علی خان وکیل - چابچی - اعظم زنگنه - دکتر قول اولی - نمازی - محیر فرهنگ
شریعت زاده - نواب یزدی - مؤید احمدی - منصف - مزدهی - سهرابخان ساکنیان - کاشف - مجد ضیائی - پارسا -
پنهی - چشمی - دکتر ملک زاده - امدی - وهبری - تربیت - تقی الاسلامی - کمالی - فتوحی - فتوحی - دهستانی - فومی -
مقدم - ملک مدنی - اعتبار - قبول - دکتر شیخ

عقیده بنده این بود که قیمت این املاک يك تریبی قیمت عدله بایک کمیونتهای خاصی در ولایات بود مرکز همین میکردند و اینها را بکسانی میفروختند که آنها در واقع بتوانند از این راه کمکی به آبادی مملکت بکنند و هم نظریات دولت و طرز حاصل که هر جور حاصلی که خوب است بدست بیاورند و اینها چون سعی و عملشان منحصر است به این مقدار ملک بهتر میتواند حاصلی که در نظر است بدست بیاورند و البته بهتر میتواند آن خدمت را انجام کنند و بنده عقیده ندارم که این خالصجات را بزمزاید بگذاریم و مزایده سبب خواهد شد که همان اشخاصی که صاحب خالصجات انتقالی بودند اینها را هم خواهند خرید و در عمل هم بشما ثابت میکنم که سرمایه بانک فلاحی را هم بگیرند و سرمایه دار میشوند و از این جهت بنده عقیده ام این است که خدمت به مملکت باین تریبی که بنده عرض کردم بیشتر می شود و دولت هم همین منظوری را که دارد بعمل آمده است و همان مقدار پولی هم که میخواهد می تواند تحصیل کند

ولیر مالیه (آقای داور) - بنده البته میل دارم که در متن فرمایشاتی که کردند جواب عرض کم ولی بطور مقدمه در حاشیه راجع باینکه يك وقتی که دولت خالصه داشت هیچ وقت مردم از حیث نان در زحمت نبودند نیز مختصری عرض کنم. اولاً گویا آقا فراموش کردند که در این مملکت فحطی و گرانی نان از چیزهایی بود که بطور منظم در نقاط مختلفه اش اغلب پیدا میشد و در چند سال پیش در همین طهران بواسطه نبودن کتدم عدده زیادی از گرسنگی مردند پس چه در زمانهای سابق و چه در زمانهایی که آقا نظرشان هست این مسئله که عبارت باشد از خالصه داشتن جلوگیری از گرانی کتدم نکرده و خوب است که این دو مطلب را با هم مخلوط نکنید این صحیح است که دولت خالصه داشت و ولایات جنسی میگرفت با وجود این دچار زحمت میشدند امروز هیچوقت بطور قطع عرض میکنم که اگرانی این که بگمرتبه در این مملکت فحطی پیدا شود ولو این که در سال هم حاصل بد شود نیست برای اینکه وسایل نقلیه

طوریست که هم منظور که آن خالصجات را يك تن بخش فروختند حالا هم اگر بزمزاید گذاشتیم آیا همان اشخاص بنام بخش خواهند بود یا به قیمت بنده تصور میکنم به قیمت خواهند بود و همان اشخاص یا اشخاص دیگر ما هم نظری نداریم که فلان شخص معین این خالصه را بخرد و فلان شخص معین بنده تصور میکنم که مزایده بهترین شکلی است مخصوصاً قیمت عادلانه که فرمودید تعیین شود بطور صاف و ساده چرا؟ بدلیل اینکه اولاً قیمت هر ملکی در فوایح مختلفه مملکت تفاوت دارد شما نمیتوانید بیاید بطور کلی در تمام مملکت چنانکه در دوره چهارم یادوره پنجم لایحه خالصجات آمد بمجلس و يك شورش هم در مجلس شده بود در آنجا همین کرده بودند که در برابر عایدات این نمی شود در بعضی از جاها هست که این قیمت خیلی خوبست و میخرند و هیچ نگرانی نیست در نقاط دیگری هم هست که شش برابر و پنج برابر هم نمیخرند پس نمی شود بطور کلی آمد يك قیمتی را معین کرد باینکه قیمت از آن اصل مبلغ باین تر خواهد بود و زود خواهند خرید و ممکن است تقطی باشد که بایک قیمت کلی که معین شود برای خرید حاضر نشوند این خالصجات در نقاط مختلفه واقع شده است و قیمت املاک در هر جا به نسبت عایدی تفاوت دارد بنده تصور میکنم که بشکل مزایده بهتر است حالا شما نرس آنچه دارید نرس از این دارید که آن خرده مالک بفرویش شما بواسطه اینکه کار بزمزاید کشیده است نمیتواند بخرد یعنی چه؟ یعنی اینکه کسی دیگر به قیمت بیشتری میدهد چون قیمت بیشتری میدهد او ملک را خواهد خرید ما هم از نقطه نظر صرفه باید فکر میکنم که بیشتر بفروشیم اگر کسی که خرده مالک است او بیشتر داد البته باو میدهم مهذا بنده میخواهم انکار کنم البت اشخاصی می آیند که واقفاً کار میکنند اشخاصی که واقفاً میروند از زحمت خودشان استفاده میکنند یا بیچاره آخری خرده مالک حتی الامکان باید آنها را تشویق کرد و فایده آن را بنده تشکیک ندارم زش نمیخواهم صحبت کنم در صورتیکه همچو مجال هم نیست

استدلال کردن درش برای اینکه خرده مالک البته با فلاحت خیلی عقب مانده و کوچک در يك حدودی بهتر است و بهتر کار میکند ولی از برای يك کارهای بزرگی خرده مالک نمیتواند کاری بکند مگر اینکه بگوئیم يك عده از خرده مالکها جمع بشوند با هم شرکاتی تشکیل بدهند که بتواند يك کارهای بزرگی را بکند. يك خرده مالک یعنی يك نفر آدمی که بشکلی با يك نزرعه کوچکی در فلان ده دارد هیچوقت نمیتواند بیاورد بخری را که يك مالک بزرگ میکند بکند حالا با وجود این حال بنده وارد این نمیشوم ممکن است همانطوری باشد که آقا خیل کردید شاید هم حق باشما باشد و خوب هم باشد که خرده مالک مقدم باشد ولی ماجیزی بر علیه او نموشیم. اما باید بهینهم که قصد و منظور ما از فروش خالصجات چیست بنده در جلسه قبل عرض کردم حالا هم عرض میکنم دو منظور یکی در درجه اول و یکی در درجه دوم هست يك منظور عبارت از این است که از برای بانک يك سرمایه تشکیل شود و يك منظور هم این است که املاک در دست افراد بهتر از این قسمی که در دست دولت هست اداره شود. منظور اول را که عبارت است از اینکه از برای بانک سرمایه معین شده باشد خیلی نباید این را از نظر دور داشت و نباید گفت بهر شکلی هست ما این املاک را بفروشیم و فکر این را نکنیم که آیا این پول يك محل خوبی خواهد شد یا نه و بایک اقساط خیلی کمی و در يك مدت خیلی طولانی بگیریم خلاصه برای اینکه این پول سرمایه بانک است و برای اینکه این املاک در دست افراد و لوا اینکه افراد مالک بزرگ باشند بهتر از دست دولت اداره می شود باید ماسعی کنیم ملک را به بهترین قیمت بفروشیم تا آن سرمایه بدست بشود بدهم يك ماده در این قانون هست و آن دفعه هم آقایان خلی درش صحبت کردند راجع باینکه املاک دولت قسه میدهد پول میدهد اجرای وسایل را فراهم میکند برای اینکه املاک را آباد کنند حالا اگر مالک کوچک احتیاج داشته باشد که ملک را آباد کند بانک قرض خواهد داد مطابق شرایط مالک بزرگ باشد هم بطور بنده اینقدر هالی که آقا از اینکه يك اشخاصی بر فرض صد نفر هزار نفر در مملکت دارای يك تمول زیادی بشوند شخصاً نگرانی

ندارم بالاخره همه افراد این مملکت هستند باید دارای تمول هم بشوند کار بکنند آباد کنند املاک را خودشان استفاده بکنند با مملکت هم فایده برساند

رئیس الوزراء (آقای نرغی) - جوابهای آقای درسی را آقای وزیر مالیه کاملادادند فقط در يك موضوع زياد وارد نشده بنده تصور ميکنم که بگذردی در آن باب توضیح داده شود بدینجهت برای اینکه بر حسب مذاکراتی هم که از خارج شنیدم احتمال میدهم که محل نظر باشد و لازم باشد که در این باب مذاکراتی بشود و این همان مسئله تشویق خرده مالک است بنده کمالاه واقفم اینک خرده مالکین تشویق بشوند و بهتر هم این است و شاید هم در مملکت اکثریت با خرده مالک باشد از يك جهات عدیده که آقایان متوجه هستند ولیکن همانطوریکه آقای وزیر مالیه اشاره کردند و نباید هم تصور کرد که وجود مالک های بزرگ را نمیتوان در فایده اش استدلال کرد و این موضوع محل نظر و مطالعه علمای اقتصاد بوده است که آیا خرده مالک بهتر است یا مالک بزرگ بالاخره بعد از اینکه همه طرف را سنجیده اند در این موضوع هم مثل خیلی از موضوعات معلوم شده است که حکم کلی نمیشود کرد و بطور کلی و مطلق نمیشود گفت که خرده مالک بهتر است و باید خرده مالک باشد و همچنین بطور کلی نمیشود گفت که مالک کلی باشد پس حد وسطی باید باشد هم خرده مالک باید در مملکت باشد هم مالک کلی - خرده مالک هم همانطوریکه آقای وزیر مالیه اشاره کردند برای زراعت معمولی که بر حسب عادت واقع میشود بسیار خوب است البته چون خودش کار میکند چون محصول مال خودش است اهتمام دارد سعی میکند که حتی الامکان محصول خودش را زیاد بکند از زمین هر چه میتواند بهره برد ولیکن این را هم نباید از نظر دور داشت که غالباً اینقسم اشخاص که خرده مالک می شوند بهره چندان از ملوحت ندارند اقتضای خیلی تنگ است نظرشان وسیع نمیشود اطلاعات ندارند و بالاخره نتیجه این میشود که دائماً بهمان ترتیب که در ایام گذشته فلاحت میکردند بکنند چنانکه در همه جای دنیا اینطور است

خلاص بکند از شر مالک که وراثت باشد جهت عمده اینک خرده مالک کم شد و مالک کلی زیاد شد این بود و الا اگر هم حالا اکثریت با خرده مالک باشد در صورتی که امنیت باشد و عدالت باشد و ظلم نباشد فاصله بیست سال همه این املاک خرد می شود بواسطه اینکه صاحبان اینها عمر توح که ندارند میبرند اینها می افتد دست اولادشان غیر از آنکه بنابر هم می شود از این دست به آن دست می افتد پس بهترین تشویق بقید بندگی از برای اینکه خرده مالکی رواج پیدا کند این است که در مملکت امنیت باشد و عدالت (صحیح است) در صورتی که امروز در تحت سایه فکر يك شخص مقتدری که اجزای این مملکت را کرده است و حتی همین فروش خالصجات هم از نتیجه فکر او است ما امیدواریم که موجبات از بین رفتن خرده مالک مرتفع شده باشد و خرده مالکی خودش بالطبع زیاد بشود. (صحیح است)

رئیس - آقای دبیبا

طباطبائی دبیبا - فرمایشات آقای رئیس الوزراء تماماً صحیح و البته همه تصدیق دارند تا امروز هنوز اشخاص نشده است که در مملکت در دهات و اطراف مالک کل بهتر است یا خرده مالک در امور اقتصاد مالک کل وقتی گفته می شود ما نظرم آن اینطور می آید مالک جزء مثلاً فرض کنید مالک يك يادو جریب زمین باشد در صورتیکه تا امروز اینطور نیست خرده مالکی که در دهات است مثلاً مالک دهشیر بیست شمر است و میتواند گفت او خودش زارع و مباشر نیست شخصی که در ده نشسته و مالک ده شمر بیست شمر هم هست خودش کارگر نیست زراعت نمیکند بلکه کارفرما است ممکن است ندی او از مالک کل هم بیشتر باشد این را نمیتوان حکم کرد يك طرف که مالک کل عجبائماً بیشتر است یا مالک جزء. راجع به تشویق فرمودند بنده هم البته عقیده ام این است که همان ترتیبی که فرمودند تشویق خرده مالک امروز در مملکت باین است که امنیت در مملکت باید باشد خرده مالک هم میتواند بکار خودش مشغول باشد ولی يك چیز جزئی بود که در شور اول بنده پیشنهاد کردم و آن عیبی

نداشت برای تشویق خرده مالک و زارع و آن این بود در موقعی که اعلان می شود زارع و خرده مالک هر محلی با شرایط مساوی مقدم باشد بر دیگران این را نمیدانم چه جهت بوده است که در کمیسیون توجه نکرده اند با آقای وزیر مالیه موافقت نکرده اند در صورتیکه هیچ عیب ندارد و این کلیت هم ندارد بدانم آن روز هم آقای وزیر مالیه فرمودند چنانکه حالا هم اشاره فرمودند مقصود این است که از فروش خالصجات يك پولی تهیه بشود برای سرمایه بانک فلاحتی و اگر خرده مالک بخرد ممکن است برای پول مصطل بشوند کلیتاً اینطور نیست در تمام املاکی که اعلان می شود ممکن است در يك مالکی يك خرده مالکینی باشد که با شرایط مساوی قبول کند این است که بنده عقیده ام این است در موقع فروش که اعلان از طرف مالیه محل می شود خرده مالکین در آن محل با شرایط مساوی مقدم بر دیگران باشند این يك عرض بنده بود يك عرض دیگر بنده راجع بود بمسئله اجاره هائی که امروز در خالصجات دولتی هست چون غالباً اشخاص آمده اند بر حسب اجاره نامه های رسمی یا قرار داد یا مقاطعه آمده اند از دولت املاک را قبول کرده اند اسناد رسمی هم داده اند و اجاره است حالا که دولت میخواهد این املاک را بفروشد این اجاره ها باقی است یا نه؟ و بنده عقیده ام این است که البته باقی است و در صورتی که باقی هست باید اینجا تصریح شود با در مجلس مذاکره شود آقای وزیر مالیه هم موافقت بکنند که این اجاره ها باقی خواهد بود و الا بعد مورد اشکال واقع میشود. يك عرض دیگر بنده هم این است که اینجا نوشته از تاریخ اجرای این قانون و نمیدانم چه جهت دارد که تاریخ تصویب نمینویسند اگر در این قانون تاریخ اجرا همین بود هیچ عیب نداشت ولی تاریخ اجرا را همین نکرده اند این است که از تاریخ تصویب بنویسند بهتر است معلوم میشود که اجرا چه وقت خواهد بود در هر صورت خوب است همین فرمایشات بطور مقررات کلی یا در مدتی که خودشان همین کنند.

وزیر مالیه - بنده تصور کردم يك مطالبی خواهند فرمود

که راجع به ماده اول باشد ولیکن مطالبی که فرمودند گمان نمیکنم در ماده اول مابه‌الابتلا باشد اما راجع بمعالاجه آقا چرا این تقاضا را از بنده میکنند که بنده بگویم اگر بنده نمیگویم و آقا تذکر میدادند اصول قانون مدنی از بین میرفت ؟ خیر معلوم است وقت ملک انتقال پیدا میکند اجاره باعتبار خودش باقی است خیلی مواد دیگر در قانون مدنی هست مثل ضمان درك اینجا ذکر شده است آیا از بین میرود ؟ و راجع بقسمت اینکه رعایا مقدم باشند در کمیسیون این مذاکره شده تنها بنده موافقت نکردم اکثریت فریب باتفاق کمیسیون هم موافقت نکرد بالاخره مزایده میگذاریم هر کس بیشتر داد و سایر شرایط هم شرایطی بود که میشد قبول کرد باو میفروشیم عرض کردم اگر بنا باشد نقد بخواهند پول بدهند مسلماً رعیت خرده مالک را ما مقدم میدانیم بجهت اینکه او در خانه خودش هست و کار میکند ولی وقتیکه اقساط شد این برای ما فرق میکند شما ممکن است بفرمائید ملک را بوثیقه بگیرند اما ملک را بوثیقه گرفتن که از برای بانک پول میشود ما باید بفروشهائی مخصوصاً علاقه داشته باشیم که پول بدهد و الا آمدیم فروختیم و بعد بکمقدار مطالبائی یعنی عبارت آخری از آن عایدانی که آلمان خالصه دارد صرف نظر کنیم و یکمقدار مطالبائی از هزار هانفر که بیایدی چندین فوج مأمور مالیه ما اضافه کنیم بر مأمورین فعلی خودمان که بروند دنبال آن مطالبات ای آقا محض رضای خدا ما خواستیم کار عملی بکنیم قصد ما این نبود که نازه بیقیمت بچاه و بعد آقای نماینده محترم که این فرمایشات را فرمودند خودشان میباید اینجا پشت همین فریبون که ای آقا مأمورین مالیه اقتاده اند نومی مردم باسم مطالبه پول خالصجات و آنوقت داد میزنند و تقاضا میکنند که امسال حاصل چیزی نکرد چند سال عقب تر بیندازند ما داخل این کشمکش نمیخواهیم بشویم بهمین مناسبت هم بود که ما قبول نکردیم و حالا يك تذکری بنده بدهم به آقایان اگر چه ممکن است همانطور که آقایان تذکر میدهند

بنده گاهی گوش نمیدهم ممکن است آقایان هم گوش ندهند اما چیزی که هست میخواهم عرض کنم درشور اول همین مذاکرات را هم کردیم حالا آخر جلسه رام در نظر بگیرند که اگر بنا شود در هر ماده آنقدر ما بخواهیم مذاکره کنیم جلسه خیلی طول میکشد.

جمعش از نمایندگان - کافی است.

رئیس - آقایانی که با ماده اول موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود:

ماده ۲ - فروش خالصجات بطریق مزایده بعمل خواهد آمد باین ترتیب که در هر حوزه کمیسیون مرکب از سه نفر از رؤسای ادارات آن حوزه بانضمام وزارت مالیه تشکیل خواهد شد کمیسیون پس از کسب نظر دو نفر خیره محلی حد اقل قیمت هر ملک را تعیین و اعلان میکند مزایده از قیمتی شروع خواهد شد که حد اقل قیمت تشخیص شده است.

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - موافقم

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - موافقم

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - موافقم

رئیس - آقایانیکه با ماده دوم موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود:

ماده ۳ - باستانهای مستغلات مالیات هر ملک که مطابق این قانون بفروش میرسد همین است که در قانون مالیات املاک اربابی مقرر شده - مبلغ این مالیات که در روی عایدات سه ساله اخیر بدون آن تعیین میشود در اعلان مزایده تصریح خواهد شد.

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - عرض ندارم

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - موافقم

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - موافقم

رئیس - آقایانیکه با ماده سوم موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهارم:

ماده ۴ - هر خالصه که ده هزار ریال یا کمتر قیمت داشته باشد فقط در مقابل وجه نقد فروخته خواهد شد سایر خالصجات را میتوان باقسطی که مدت پرداخت آن از پنجسال تجاوز نکند فروخت مشروط بر اینکه لا اقل ربع قیمت و اگر ربع قیمت ده هزار ریال یا کمتر باشد لا اقل ده هزار ریال تقدماً تأدیه گردد - سایر شرایط فروش بموجب نظامنامه های وزارت مالیه معین میشود

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - موافقم

رئیس - موافقین با ماده چهارم قیام فرمایند

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود:

ماده ۵ - خالصجات ذیل مشمول این قانون نیست:

۱ - املاک مزروعی حوزه طهران - میاندر آب باستانهای املاکی که دولت با افراد مشترکاً ملک است.

۲ - خالصجات سیستان - بلوچستان - پشتکوه - لرستان - بشی طرف و هندوستان که قسمتی از آنها ممکن است مطابق نظامنامه هیئت وزراء باقسط با بلا عوض بزارعین واگذار شود.

۳ - اراضی خالصه واقعه در بنادر بطور کلی و اراضی خالصه واقعه در واحل باستانهای نقطی که دولت بموجب تصویب نامه معین کند.

۴ - املاکی را که دولت در هر حوزه برای مزرعه نمونه شدن مناسب بداند.

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - موافقم

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - در خبر شور اول املاک سراب هم

استثنا شده بود ولی در شور ثانی استثنا نشده است خواستم تذکر بدهم که آقای وزیر مالیه توضیح بدهند که چرا حالا استثنا شده است

وزیر مالیه - برای اینکه دیدیم ضرورت نداشت بملاوه

این اجازه است که ما میگیریم ممکن است خیلی از املاک را نفروشیم بملاوه در يك قسمت هم نوشته است املاکی که برای مزرعه نمونه لازم باشد ممکن است دولت نگاه بدارد و در دستش باشد و ضرورت نداشته باشد فروش آن ها.

رئیس - پیشنهاد آقای فهیمی قرائت میشود:

بنده پیشنهاد میکنم جمله ذیل بعنوان قسمت (۵)

باخر ماده ۵ اضافه شود

۵ - خالصجاتی که بموجب قانون ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱

در معرض معاوضه با علاقجات آبی و خاصکی اشخاص گذاشته میشود

رئیس - بفرمائید

فهیمی - قانونی پیش گذشت ۲۸ مهرماه ۱۳۱۱ که

دولت با تصویب هیئت وزراء میتواند خالصجاتی را که مناسب میدانند متعلقه آنها را تغییر بدهد معاوضه بکند البته این خالصجات هم دره واقعی که دولت مناسب بداند مشمول این قانون نخواهد بود که بمعرض قیمت دریاورد و بفروشد باید مطابق آن قانون که عایدی بعایدی یا ازروی اجاره یا قیمت خودش بهر ترتیبی که هیئت وزراء تصویب میکند معاوضه کند این است که بنده خواستم تذکر بدهم که آن مشمول این قانون نمیشود چون در جزو مستثنیات باید فرار داد و علیحده بشود

وزیر مالیه - بنده تصور میکنم که اگر يك قانونی

تکلیف يك کاری را معین کرده است دیگر هیچ محتاج نیست که در هر قانون دیگری مذاکره آنرا کرد. هر

قانونی بجای خودش است مگر اینکه قانون دیگری آنرا نقض کند

رئیس - پس میگیرم.

رئیس - آقایانیکه بماده پنجم معتقدند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده ششم.

ماده ۶ - حاصل فروش خالصجات تا پنجاه میلیون ریال بترتیب مقرر در ماده ۷ بانك فلاحتی وصنعتی قرض داده خواهد شد - بقیه برای سایر امور اقتصادی ذخیره شده و بموجب قوانین مخصوص مورد استفاده میشود:

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - موافقم

رئیس - اشکالی نیست (گفتند - خیر) آقایانی که باماده ششم موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده هفتم:

فصل دوم - قرضه های فلاحتی وصنعتی

ماده ۷ - وجوه ذیل دربانك فلاحتی و صنعتی امانت گذارده میشود:

۱ - بیست میلیون ریال بضامات دولت از وجوه صندوق تقاعد باامانت ده ساله

ب - پنجاه میلیون ریال از محل فروش خالصجات باامانت ده ساله

ج - عندالضرورت پنج میلیون ریال از وجوه دیگری که دولت در اختیار خود دارد - باستثنای وجوه انحصار قند وچای باامانت یکساله

رئیس - موافقت باماده هفتم قیام فرمایند (اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده هشتم قرائت میشود:

ماده ۸ - دولت مکلف است در بودجه سال ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴ سالی پنج میلیون ریال برای افزودن سرمایه بانك فلاحتی و صنعتی منظور بدارد.

رئیس - موافقت باماده هشتم قیام فرمایند (اکثر نمایندگان برخاستند)

فروش را يك قسم از این محصولات است که پنجاه طول میکشد بعمل کند اگر بناشود از سال اول قسط بدهد موافق نخواهد شد و آن چنی است همه آقایان میدانند که چنی تا سال چهارم عمل نمیدهد از سال پنجم شروع میکند بوصول دادن اگر بناباشد که این از سال اول که پول را قرض میکند و باید اراضی را صالح لزراعی کند از برای چنی زمین را آماده کند چون خرج دارد البته خرج رعیت را باید بدهد زمین کنی باید بدهد بنا باید بدهد تا حاصل کند - ل دوم هم باید بدهد البته کمتر سوم و چهارم هم باید خرج کند سال پنجم - ل اولی است که يك محصول چنی بر میدارد اگر بنا باشد مدت قرض پنجاه باشد نمیتواند نتیجه بگیرد موضوع دوه باز بعضی محصولات داریم هشت ساله است مثل پسته همه آقایان میدانند که درخت پسته هشت سال بر نمیدهد اگر درخت پسته را خوب بکارند و منظم آن را نگاهدارند آبیاریش را صحیح کنند کودش را درست بدهند - ل هشتم بر می آورد آنهم مغز نمی بندد مگر خیلی توجه کنند از سال نهم شروع میکند بمغز بستن و خوشه کردن آنوقت اگر بشود ماقسط قرض بپردازد سوی قرار دهیم آن نتیجه که دولت در نظر میخواهد بگیرد حاصل نمی شود و البته حدیق میفرمایند آقایان که عیالنا از محصولات صادرات ما چیزی که خیلی محل توجه است پسته است که يك من دوتومان میخریدند در محض و حاصل میکردند و البته این را باید دولت پیش از همه محصولات تشویق کند که مردم بزراعت کنند لکن باید قسط فروش را هم طوری قرار بدهند که بتواند مالک پول قرض کرده و از آن استفاده کند و الا اگر چهار ساله و پنجاه ساله باشد فایده ندارد و نتیجه که دولت میخواهد از این لایحه حاصل نمی شود مگر اینکه اینجا که يك نظامنامه نوشته در نظامنامه معین شود ولی در لایحه نوشته است که از ده سال بالاتر نمی شود که حساب رسید و پنجاه میلیون درست باید این است که خواهش میکنم يك توضیحی در این قضیه بدهند غرضم این است که در نظامنامه جوری در نظر بگیرند که مالکین از این ارفاق و توجه دولت استفاده کنند

مخبر - تصور میکنم برای نماینده محترم اشکبالی حاصل

شده باشد در این قانون اساساً هیچ مدت برای استرداد قرضها قید نشده و علت قید نشدنش برای این بود که تعین محصولاتی که زودتر بدست می آید و محصولاتی که مدت استردادش باید بیشتر باشد تفاوت میکند البته قرض بدون مدت نخواهد داد مدت هر قرضه را ب حسب هر محصولی که میخواهند بوسیله آن قرضه را پس بدهند باید معین شود.

مؤید احمدی - اجازه بفرمایید بنده يك توضیحی دارم رئیس - بفرمائید

مؤید احمدی - بنده تصور میکنم آقای غیر اشکبالی کرده باشند بات اینکه بنده عرض کرده مدت قروض مطابق نظامنامه است اما ماده پانزدهم نوشته است که مدتی که قرض میدهند از ده سال زیادتر نمی شود و حساب رسید و پنجاه میلیون را هم بکفایت که در ده سال قرض داده شود. علاج ندارد غیر از این.

رئیس - آقایانیکه باماده نهم موافقت دارند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دهم قرائت میشود:

ماده ۱۰ - وجوه مذکوره در فوق را بانك منحصر برای انجام یکی از مقاصد ذیل می تواند قرض بدهد:

الف - ایجاد - توسعه باغبودی زراعت بیه - چای - چغندر - پسته - بادام - کتفه - نلی - روغن - آبریشم و با هر نوع محصول دیگری که ایجاد با توسعه آن در ولایاتی که در نظر گرفته شده است مفید باشد این نوع محصولات در نظامنامه هایی که اداره کل فلاحت تهیه و هیئت وزراء تصویب میکند معین خواهد شد.

ب - اصلاح فراد حیوانات اهلی و محصولاتی که از حشم و مویشی بدست می آید.

ج - ایجاد بانکچه و تعمیر قنات و بطور کلی اصلاح امور آبیاری

د - ازدیاد صادرات فلاحتی

ه - تهیه ازدیاد عوامل زراعتی برای مقاصد مذکوره در بندهای الف و د.

رئیس - اشکالی ندارد. موافقین قیام فرمایند
(اکثر نمایندگان برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوازدهم قرائت میشود:
ماده ۱۱ - بانک فقط در مقابل وثیقه ملکی قرض خواهد داد - فرع فرضهایی که برای مقاصد مذکور در ماده فوق داده می شود نباید از صدی شش در سال تجاوز کند
رئیس - اشکالی نیست. موافقین با عیاده دوازدهم قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوازدهم قرائت میشود:
ماده ۱۲ - هرگاه وجه استقراضی برای کاری که منظور از استقراض اعلام و در قرارداد تصریح بآن شده مصرف نشود بانک برای مدیون اختطاریه فرستاده و کل مبلغ بدهی را مطالبه خواهد کرد - در صورتیکه مدیون در ظرف سه ماه دین خود را تیردازد بانک فروش مالکی که وثیقه دارد اقدام خواهد نمود.

در مورد این ماده مدیون علاوه بر فرع مقرر جریمه معادل صدی ۱۲ وجه استقراضی در سال از ابتدای استقراض تا روز وصول طلب خواهد پرداخت.

اختلافات حاصله از مقررات این ماده بطریق حکمیت قطع و فصل میشود.

طرز تعیین حکم ها و سایر مقررات مربوط بحکمیت بموجب نظامنامه خواهد بود که بتصویب کمیسیون قوانین عالی مجلس میرسد.

رئیس - آقای افسر

افسر - صدی دوازده را بنده مانفت نشدم که علاوه بر صدی شش اول همین کرده اند یا علیحده است.

وزیر مالیه - خبر علاوه است.

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور کلالی - بی این صدی دوازده علاوه بر آن صدی شش است که فرمودید بنده کاملاً موافق هستم که وجهی که استقراض میشود استقراض کنندگان به مصرف

آنها برساند باید مجازات شود ولی اگر در قرار داد قرار کرده باشد که یکی از این مصرف نمی برساند این وجه را اما بعد یکی دیگر از همین مصرف هائی که در این مواد است برساند مطابق ماده دوازدهم مجازات باید بشود در صورتیکه به عقیده بنده بسبب مجازات شود. مثلاً آمد و قرار داد بست و برای زراعت پسته پول گرفت و حال آنکه بادم کاشت در صورتیکه بادم هم یکی از آن قسمتهائی است که در ماده ۱۰ موجب این است که برایش پول بدهند. با این که پول گرفت گاو بخرد بعد دید بصلحت نزدیک تر است که برای عوامل زراعت لاغ بخرد حالا بنید جریمه بدهد و حال آنکه به عقیده بنده باید طوری باشد که در مورد این موارد و قراردادی که تصریح شده یا اینکه در یکی از مواد دیگر این ماده به مصرف برساند نباید مجازات داشته باشد.

وزیر مالیه - بنده با اطلاعی که شخصاً از اخلاق نماینده محترم آقای دکتر طاهری دارم تمجب دارم چرا ایشان می خواهند برای اشخاصی که بر خلاف قولی که میدهند و می نویسند عمل می کنند اعماض قرار بدهید در صورتیکه میدانم ایشان خودشان معتقدند باین که يك حرفی که میزنند او را اجرا کنند چرا نباید این اخلاق عمومیست پیدا کند. يك کسی آمده با بانک قرار گذاشته که آقا پول بده تا من فلان جنس را تهیه کنم بعد برود يك جنس دیگری که در این صورت هم هست تهیه بکند آقا بفرمائید چرا جریمه شود؟ بنده اولاً میخواهم عرض کنم که اگر دلیل دیگری هم نباشد فقط برای همین که برخلاف آنچه که نوشته عمل کرده است باید مجازات شود ولی خبر آقا بالا تر ازین است مثلاً نوی این است نوشته بنده کاری يك کسی میآید میگوید در فلان نقطه از خراسان در يك جلگه خیل خوبی میخواهم بنیه بکارم بعد ایشان بخیل خودشان در آن نقطه میخواهند چائی بکارند در صورتیکه اصلاً در آنجا چائی عمل نمیآید خوب تمام پول ما که از بین میرود یا يك کسی از ما پول قرض میکند برای پسته

کاری ما هم خیال میکنیم در آنجا پسته اش خوب میشود بعد میآید چغندر کاری میکند در صورتیکه چغندر کاربرا ما برای چائی میخواهیم که کارخانه قند باشد فرض بفرمائید در درامین ولی در برچند که کارخانه قند نیست در آنجا ایشان میخواهند چغندر بکارند آخر وقتی من حساب میکنم بوام را بدهم دوی تفتن که کار نمیکتم مال خودش را البته هر جور که میخواهد خرج کند ولی وقتی که میخواهد قرض کند ما باید حساب کنیم و به بینیم این خیالی را که دارد عمل خواهد شد یا نه با سرمایه که امروز بانک دارد در حقیقت از بین خواهد رفت یا نه بنا بر این بنده با این استدلال و تشبیهاتیکه کردم و فرمودند که این چیز هم شبیه بآن چیز است موافق نیستم مثل اینکه خودشان مثل زدند که يك کسی از برای خرید گاو پول قرض میکند بعد میگوید آقا الاغ خریدم خوب چه عیب دارد بنده میگویم آقا اتومبیل هم اگر میخریدید نبود برای اینکه وسیله نقلیه است و میخواهد جنش را بار کند منتهی يك وقت اتومبیل بهتر میخواهد بخرد که خودش هم تویش بنشیند آقا ما پول داده بودیم که او گاو بخرد با این ترتیب و تشبیهات بنده نمیدانم بالاخره پول بانک چه خواهد شد خواهش میکنم آقا هم موافقت بفرمائید همین قناعت شود.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - موافقم.

رئیس - پیشنهادی رسیده قرائت میشود

پیشنهاد آقای جمشیدی:

پیشنهاد میکنم در ماده دوازدهم سطر اول از صفحه پنج قبل از عبارت طرز تعیین حکمها الی آخر نوشته شود

جمشیدی - در واقع بنده يك اصلاح عبارتی است که پیشنهاد کردم چون این فرازی سابقه است ولی اگر این سطر جلو بیفتد و بعد فراز ذکر شود بهتر است.

وزیر مالیه - حق با آقا است این اشقیاء در مطابقت شده وقت خواندن آنطوریکه آقا پیشنهاد کرده اند خوانده شده است
رئیس - تصحیح شده و از روی تصحیح شده خوانده

شد (امیر تیمور کلالی - پس بنده حق داشتم)
پیشنهاد آقای طالش خان:

بنده پیشنهاد میکنم جمله ذیل پس از عبارت خواهد پرداخت
در ماده دوازده اضافه شود ولی جریمه و مطالبه طلب
بمقدار وجهی تعلق میگیرد که بخرجی خلاف منظور در
قرارداد مصرف شده باشد

رئیس - آقای طالش خان

طالش خان - بنده يك مثل خیلی واضحی
عرض میکنم فرض بفرمائید صد هزار رول بنده فرض
کردم چائی کاری کردم راپرت رسید پانك که بنده
تمام این پول را صرف چائی کاری نکردم پس اذ رسیدگی
معلوم شد که هشت هزار تومانش برای اینکار خرج
شده و دوهزار تومانش نشده آیا مطالبه طلب از تمام
ده هزار تومان خواهد بود یا نسبت به آن دوهزار تومان
است این را خواستم توضیح بدهند

ولیرمالیه - نسبت بدو هزار تومان است

رئیس - آقای شریعت زاده - نظر آقا تأمین شده
شریعت زاده - قسمت يك اصلاح عبارتی بود
که بنده پیشنهاد کردم و با آقای وزیر مالیه
هم مذاکره کردم ولی قسمت دوم چون با قبول پیشنهاد
آقای جمشیدی تأمین شده بنده نسبت به آن عرضی ندارم
ولیرمالیه - اینجا بنده تصور میکنم يك توضیح مختصری

لازم است عرض کنم بنده پیشنهاد آقای طالش خان را
قبول نکردم بنده گفتم پیشنهاد ایشان بدون اینکه در قانون
ذکر شود يك امر طبیعی است برای اینکه آنکسیکه آمده
است ده هزار تومان فرض کرده هشت هزار تومان را
بمصرف رسانده تقابلی نکرده نسبت به ازا ذ قابل کرده

شریعت زاده - پیشنهاد آقای جمشیدی بطور
رئیس - در آن مورد هم پیشنهادی تصویب نشد
تذکری داده شد مبادرت بتصحیح شد دیگر پیشنهادی
نیست اشکالی ندارد

شریعت زاده - بنده اشکالی دارم که با آقای وزیر مالیه صحبت
کردم موافقت هم کردند آنرا پیشنهاد کرده ام

رئیس - بفرمائید

در جاهائی که در بازار خارجه معین است يك دفعی بشود
و اگر موافقت بفرمائید این قسمت اصلاح بشود و الا
تذکری در مجلس بدهند که اگر احتیاج پیدا شد از این
قسمت هم استفاده بشود زیرا این کمک میکند قیمت فروش
در بزارهای خارجه

مخبر - این عبارت کارخانه که در ماده ذکر شده
است منظور آقا کاملاً تأمین میکند

رئیس - به آقایان ملک مدنی و مخبر بهر دو آقایان
سابقه میدهم که آقای ملک مدنی آهسته صحبت میکند
و آقای مخبر هم روشنائی ایشان میکند و آهسته صحبت
میکند تند نویس قدر ضبط نیست و منظورتان محذوف
میداند (صحیح است)

رئیس - آقای طباطبائی دیبا -

طباطبائی دیبا - در اینجا نسبت باعطای فرضه به
ساحبان کارخانه ها برای بسط و تکمیل کارخانه بنده
غصبه ام این است که برای ایجاد کارخانه هم اگر دولت
مساعدت کند مانعی ندارد مثلاً فرض بفرمائید که بنده
يك کارخانه میخواهم وارد کنم يك قسمت از پولش را
داده ام و يك قدرش را نداده ام با شرایطی که معین
کرده اند در نظامنامه هیچ مانعی نیست که برای بنده
همان علتی که سبب شده که دولت این ماده را اینجا
گذاشته همان علت سبب میشود که بنده يك کارخانه را
وارد کنم و تمام پولش را هم بدهم -

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - موافقم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - در این ماده در موقعیکه بیان میکند
برای منظوری که صرف میشود برای بسط و تکمیل و
تبدیل کارخانه بنده حالا خودم فکر میکنم که اگر
مأمور اجرای این قانون بشوم نمیدانم چه جور این
ماده را باید اجرا کرد و راجع به تبدیل کارخانه نمیفهمم
منظور چیست یعنی از حالی بحالی در آوردن یعنی کارخانه
تغییری تبدیل شود بیارچه باقی اگر این است که باید
تصریح شود -

وزیر مالیه - در لایحه دولت تبدیل بود در کمیسیون
تذکر دادند بنده هم قانع شدم که لازم است برای اینکه
يك کسی ممکن است کارخانه آورده باشد برای روغن کشی
در يك عملی که چند کارخانه دیگر روغن کشی هم هست
حالا در آنمحل فایده ندارد با يك اصلاحاتی میخواهد این
را تبدیل کند بيك کارخانه دیگری هیچ دلیلی ندارد
که ما این را محروم کنیم -

رئیس - آقایانیکه با ماده سیزده موافقت دارند قیام
فرمایند (اکثر نمایندگان قیام نمودند) تصویب شد -
آخرین ماده ماده چهاردهم -

ماده ۱۴ - کلیه مالکین املاک مزروعی مکلفند مطابق نقشه
که برای آبادی املاک بهبودی محصولات فلاحتی از طرف اداره
کل فلاحت تنظیم و بتصویب هیئت دولت میرسد عمل کرده و
در مدتیکه برای اجرای آن نقشه معین میشود آنرا بموقع
اجرا بگذارند - با هر مالکی که در مدت مفروضه اصلاحات
فلاحتی را اجرا نکند مطابق مقررات قانونی که بعداً وضع
میشود رفتار خواهد شد

رئیس - آقایانیکه با ماده چهاردهم موافقت دارند قیام
فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

ولیرمالیه - بنده میخواستم يك ماده پیشنهاد کنم
که این قانون از تاریخ تصویب بموقع اجرا گذاشته میشود
و ماده یازدهم باشد

رئیس - بچه مضمون

ولیرمالیه - این قانون از تاریخ تصویب بموقع اجرا
گذاشته میشود

رئیس - آقای مخبر هم موافقتند

مخبر - بلی

رئیس - آقایانیکه با ماده یازدهم موافقت دارند قیام
فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد - مذاکره در
کلیات ثانی است

(نمایندگان - مخلفی بیست) واقفین و رفق سفید خواهند داد
 (در این موقع اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۹۹ ورقه
 سفید تعداد شد)
 رئیس - عدد حاضر یکصد تقریباً بنده و عذراً بنده
 رأی نهمیدم بنا بر این اتفاق آراء تصویب شد

[۶ - موقع دستور جلسه بعد .. ختم جلسه]
 رئیس - اگر اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم
 جلسه آینده یکشنبه بیست و چهارم دی ساعت هفت
 بعد از ظهر دستور شور دوم لایحه دیوان محاسبات
 عمومی
 (مجلس چهار ساعت و سه ربع بعد از ظهر ختم شد)
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

چهار صد و پنجاه هزار ریال اعتبار اضافی برای کسر مخارج محبوسین

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است علاوه بر اعتباری که در ماده ۲۳ از فصل دوم بودجه ۱۳۱۲
 تشکیلات نظایه کل مملکتی برای مخارج محاسب و نگاهداری محبوسین منظور است چهار صد و پنجاه هزار ریال
 (۴۵۰۰۰۰۰) دیگر از سرانه جوئیهای بودجه ۱۳۱۲ تشکیلات نظایه برای کسر خرج مزبور بردارد.
 این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هفدهم دیماه یکهزار و سیصد و دوازده شمسی تصویب
 مجلس شورای ملی رسید.
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به فروش خالصجات و قرضه های فلاحتی و صنعتی

فصل اول - فروش خالصجات

ماده ۱ - از تاریخ اجرای این قانون تا ده سال دولت مجاز است کلیه خالصجات را با استثنای رقبات مذکور
 در ماده ۵ مطابق مقررات این قانون بفروش رساند
 ماده ۲ - فروش خالصجات بطریق مزایده بعمل خواهد آمد باین ترتیب که در هر حوزه کمیسیونی مرکب
 از سه نفر از رؤسای ادارات آنحوزه با انتخاب وزارت مالیه تشکیل خواهد شد کمیسیون پس از کسب نظر دو نفر
 خبره محل حد اقل قیمت هر ملک را معین و اعلان میکند مزایده از قیمتی شروع خواهد شد که حد اقل قیمت
 تشخیص شده است.
 ماده ۳ - با استثنای مستغلات مالیات هر ملکی که مطابق این قانون بفروش برسد همان است که در قانون
 مالیات املاک اربابی مقرر شده - مبلغ این مالیات که از روی عایدات سه ساله اخیر بدون افت معین میشود در
 اعلان مزایده تصریح خواهد شد.
 ماده ۴ - هر خالصه که ده هزار ریال یا کمتر قیمت داشته باشد فقط در مقابل وجه نقد فروخته خواهد شد
 سایر خالصجات را میتوان با قسطی که مدت پرداخت آن از پنجسال تجاوز نکند فروخت مشروط بر اینکه لا اقل
 ربع قیمت و اگر ربع قیمت ده هزار ریال یا کمتر باشد لا اقل ده هزار ریال تقدماً تأدیه گردد - سایر شرایط فروش
 بموجب نظامنامه های وزارت مالیه معین میشود.
 ماده ۵ - خالصجات ذیل مشمول این قانون نیست:
 ۱ - املاک زروعی حوزه طهران - مبادی آب با استثنای املاکی که دولت با افراد مشترک مالک است.
 ۲ - خالصجات سیستان - بلوچستان - پشتکوه - لرستان - بی طرف و هندوستان که قسمتی از آنها معین است
 مطابق نظامنامه هیئت وزراء با قسط یا بلا عوض بزارعین واگذار شود

رأی اسامی رأی دهندگان - آقایان : ملک مدنی - دادور - مجیط - سلطان شیخ الاسلامی - کمالی - امیر ابراهیمی
 شرقی - کاشف - پور سرریب - لاریجانی - هزارجریبی - ایزدی - اغیار - طهرانی - دشتی - دهستانی - مقدم - جرجانی
 نوبخت - حسنعلی میرزا دولتشاهی - کفلی - روحی - ثقة الاسلامی - ایقوانی - حاج تقی آقا و عاززاده - طباطبائی دینا - مقصد سنگ
 مرانی - فدائی - بهمانی - شریعت زاده - فیهی - میرزائی - هدایت - کیخسرو شاهرخ - طهرانی - شاهرودی
 مصنف - مؤید احمدی - مرآت - قندیاری - یات - نواب یزدی - سید کاظم یزدی - دکتر امیراهام - دکتر طاهری - دکتر لندن
 دکتر احتشام - دکتر ادهم - دکتر بهرامی - دکتر شیخ - دکتر ملک زاده - دکتر سنک - دکتر قول ایغ - دکتر ضیاء - بخار
 احتشام زاده - قوحی - کازرونیان - تربیت - دبیر سهرابی - همراز - میرزا علی خان وکیلی - املی - یازسا - صفاری
 وهیری - حبیبی - حبیبی - حمزه تاش - یات ناگو - میرزا یونس - طالبی خان - ساکینیان - دبستانی - انصاری - انار
 اهضم زنگنه - انور - اوونک - امیر تیمور - اسکندری - غیر فرمند - حسن آقا مهدوی - مهدوی - مؤید قوامی - خواجری
 حاج غلامحسین ملک - جدیری - شیرازی - فرش - پنهانی - جابجی - مجدضیانی - سید محمد تقی طباطبائی - نازی - اقل
 نصیری - نیک پور

۳- اراضی خالصه واقعه در بنادر بطور کلی و اراضی خالصه واقعه در سواحل باستانهای نقاطی که دولت بموجب تصویب نامه معین کند .

۴- املاکی را که دولت در هر حوزه برای مزرعه نمونه شدن مناسب بداند .

ماده ۶- حاصل فروش خالصجات تا پنجاه میلیون ریال بترتیب مقرر در ماده ۷ بیانک فلاحتی و صنعتی قرض داده خواهد شد - بقیه برای سایر امور اقتصادی ذخیره شده و بموجب قوانین مخصوص مورد استفاده میشود .

فصل دوم - قرضه های فلاحتی و صنعتی

ماده ۷- وجوه ذیل در بانک فلاحتی و صنعتی امانت گذارده میشود :

۱- بیست میلیون ریال بضمانت دولت از وجوه صندوق قواعد باعانت ده ساله

ب- پنجاه میلیون ریال از محل فروش خالصجات باعانت ده ساله

ج- عندالضرورت پنج میلیون ریال از وجوه دیگری که دولت در اختیار خود دارد - باستانهای وجوه انحصار قند و چای باعانت یکساله

ماده ۸- دولت مکلف است در بودجه سال ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴ مالی ۵ میلیون ریال برای افزودن سرمایه بانک فلاحتی و صنعتی منظور بدارد

ماده ۹- بانک فلاحتی و صنعتی از محل های مذکور در مواد ۷ و ۸ سرمایه فعلی خود هر سال مبلغی برای انجام مقاصد مذکور در ماده ۱۰ قرض خواهد داد .

مدت قرضه های هر سال مطابق نظامنامه های مصوب مجمع عمومی بانک فلاحتی و صنعتی خواهد بود .

مجموع وجوهی که بانک در ظرف ده سال قرض میدهد سیصد و پنجاه میلیون ریال و مبلغ قرضه های هر سال بترتیب ذیل است :

سال اول	۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال
دوم	۲۰۰۰۰۰۰۰۰
سوم	۲۰۰۰۰۰۰۰۰
چهارم	۳۰۰۰۰۰۰۰۰
پنجم	۴۰۰۰۰۰۰۰۰
ششم	۴۰۰۰۰۰۰۰۰
هفتم	۴۰۰۰۰۰۰۰۰
هشتم	۴۰۰۰۰۰۰۰۰
نهم	۵۰۰۰۰۰۰۰۰
دهم	۵۰۰۰۰۰۰۰۰

ماده ۱۰- وجوه مذکوره در ماده فوق را بانک منحصرأ برای انجام یکی از مقاصد ذیل میتواند قرض بدهد .

الف - ایجاد - توسعه یا بهبودی زراعت پنبه - چای - چغندر - پسته - بادام کنف - نیل - روغن

ابریشم و باهرنوع محصول دیگری که ایجاد یا توسعه آن در ولایتی که در نظر گرفته شده است مفید باشد این نوع محصولات در نظامنامه هائی که اداره کل فلاحت تهیه و هیئت وزراء تصویب میکند معین خواهد شد .

ب - اصلاح نژاد حیوانات اهلی و محصولات آن که از حشم و مواشی بدست میآید .

ج - ایجاد پانزده و تعمیر قنوات و بطور کلی اصلاح امور آبیاری .

د - ازدیاد صادرات فلاحتی

ه - تهیه ازدیاد عوامل زراعتی برای مقاصد مذکوره در بندهای الف و د

ماده ۱۱- بانک فقط در مقابل وثیقه ملکی قرض خواهد داد - فرع قرض هائی که برای مقاصد مذکور در ماده فوق داده میشود نباید از صدی شش در سال تجاوز کند .

ماده ۱۲- هرگاه وجه استقراضی در کاری که برای آن استقراض بعمل آمده و در قرارداد بآن تصریح شده مصرف نشود بانک برای مدیون اخطاریه فرستاده و کل مبلغ بدهی را مطالبه خواهد کرد - در صورتیکه مدیون در ظرف سه ماه دین خود را نپردازد بانک بفروش ملکی که وثیقه دارد اقدام خواهد نمود .

در مورد این ماده مدیون علاوه بر فرع مقرر جریه معادل صدی ۱۲ وجه استقراضی در سال از ابتدای استقراض در روز وصول طلب خواهد پرداخت .

اختلافات حاصله از مقررات این ماده بطریق حکمت قطع و فصل میشود .

طرز تعیین حکم ها و سایر مقررات مربوط بحکمت بموجب نظامنامه خواهد بود که بتصویب کمیسیون قوانین مالیه مجلس میرسد .

ماده ۱۳- دولت مجاز است از تریخ اجرای این قانون تا پنج سال سالیانه صد هزار لیره از ذخیره ممالکی بیانک فلاحتی قرض بدهد - این وجوه مخصوص اعطای قرضه هائی خواهد بود که صاحبان کارخانه ها برای بسط و تکمیل و تبدیل کارخانه و امور صنعتی خود احتیاج بآن داشته باشند - شرایط اساسی این قرضه ها بموجب نظامنامه هیئت وزراء معین میشود .

ماده ۱۴- کلیه مالکین املاک مزروعی مکلفند مطابق نقشه ای که برای آبادی املاک و بهبودی محصولات فلاحتی از طرف اداره کل فلاحت تنظیم و بتصویب هیئت دولت و کمیسیون قوانین مالیه مجلس میرسد عمل کرده و در مدتی که برای اجرای آن نقشه معین میشود آنرا بموقع اجرا بگذارند . با هر ملکی که در مدت مقرر نقشه اصلاحات فلاحتی را اجرا نکند مطابق مقررات قانونی که بعداً وضع میشود رفتار خواهد شد .

ماده ۱۵- این قانون از تاریخ تصویب بموقع اجرا گذارده میشود .

این قانون که مشتمل بر پانزده ماده است در جلسه هفدهم دی ماه یکهزار و سیصد و دوازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر